

Bryssel den 18 december 2020
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2020/0365(COD)

14262/20
ADD 3

PROCIV 105	ECOFIN 1182
JAI 1132	ENV 832
COSI 258	SAN 490
ENFOPOL 354	CHIMIE 69
CT 121	RECH 539
COTER 120	DENLEG 90
ENER 512	RELEX 1037
TRANS 621	HYBRID 49
TELECOM 277	CYBER 283
ATO 91	ESPACE 85

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	16 december 2020
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	SWD(2020) 359 final
Ärende:	ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN Följedokument till Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om kritiska entiteters motståndskraft

För delegationerna bifogas dokument – SWD(2020) 359 final.

Bilaga: SWD(2020) 359 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.12.2020
SWD(2020) 359 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

Följedokument till

Förslag till

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om kritiska entiteters
motståndskraft**

{COM(2020) 829 final} - {SEC(2020) 433 final} - {SWD(2020) 358 final}

Sammanfattning
Konsekvensbedömning av ytterligare åtgärder för motståndskraft hos kritisk infrastruktur (post i kommissionens arbetsprogram för 2020)
A. Behov av åtgärder
Varför? Vilket problem behöver åtgärdas?
Tillhandahållandet av samhällsviktiga tjänster via kritisk infrastruktur som upprätthåller avgörande samhällsfunktioner eller ekonomisk verksamhet i unionen kräver att sådana tjänster tillhandahålls på ett tillförlitligt sätt, vilket innebär att de berörda aktörerna måste ha motståndskraft mot befintliga och förväntade framtida risker (t.ex. naturliga risker, hybridaktioner, terrorism, insiderincidenter, hot mot folkhälsan eller olyckor). Det nuvarande europeiska regelverket är varken helt ändamålsenligt eller framtidssäkert. Trots direktivet om europeisk kritisk infrastruktur från 2008 och andra åtgärder på EU-nivå och nationell nivå som har vidtagits sedan dess är operatörerna inte alltid tillräckligt rustade för att hantera de risker som uppstår till följd av ett allt mer komplext operativt sammanhang som präglas av ett dynamiskt risklandskap och ökat ömsesidigt beroende mellan sektorer. Direktivet om europeisk kritisk infrastruktur, som är mer inriktat på skydd av tillgångar än på operatörers motståndskraft, gäller ett litet antal europeiska kritiska infrastrukturer med konstaterad gränsöverskridande inverkan inom två sektorer (energi och transporter). Dessutom förekommer olika strategier och brister på nationell nivå i fråga om sektorstäckning, kriterier, riskbedömning, informationsutbyte osv. Detta skapar hinder för den inre marknadens funktion och försvårar kraftigt operatörernas möjligheter att tillhandahålla de berörda tjänsterna i hela EU på ett tillförlitligt sätt, utan att hämmas av obefogade restriktioner.
Vad förväntas initiativet leda till?
Initiativets allmänna mål är att säkerställa ett kontinuerligt tillhandahållande av samhällsviktiga tjänster på den inre marknaden genom att öka motståndskraften hos operatörer av kritisk infrastruktur (som i förslaget kallas <i>kritiska entiteter</i>) i medlemsstaterna. Detta allmänna mål ska uppfyllas med hjälp av följande särskilda mål: • Säkerställa en ökad förståelse av risker och ömsesidiga beroenden och hur dessa kan hanteras. • Säkerställa att alla berörda entiteter i alla viktiga sektorer identifieras som kritiska av medlemsstaternas myndigheter. • Säkerställa att ett brett spektrum av åtgärder för att öka motståndskraften avspeglas i såväl offentlig politik som i operativ verksamhet. • Stärka kapacitet och förbättra samarbete och kommunikation mellan berörda parter.
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå?
En EU-insats är motiverad med tanke på att många av de risker som operatörer av kritisk infrastruktur i Europa ställs inför är gemensamma och med hänsyn till det allt större ömsesidiga beroendet mellan dem. Dessutom finns det skillnader mellan de nationella reglerna om detta, vilket gör det svårare för operatörerna att tillhandahålla sina tjänster på den inre marknaden. Den transnationella aspekten av tillhandahållandet av samhällsviktiga tjänster betyder att även lokala störningar kan få långtgående europeiska konsekvenser som man inte rimligtvis kan förvänta sig går att avhjälpa med enbart nationella åtgärder. En samstämmig EU-omfattande strategi för riskhantering av alla riskkällor inom detta område skulle säkerställa att alla berörda operatörer vidtar ändamålsenliga åtgärder för att stärka motståndskraften. Detta skulle i sin tur säkerställa ett mer tillförlitligt tillhandahållande av samhällsviktiga tjänster, men skulle också bidra till mer rättvisa villkor på den inre marknaden.

B. Lösningar
Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför?
Fyra alternativ har övervägts:
Alternativ 1 innebär frivilliga, icke lagstiftningsbaserade åtgärder för att uppmuntra fler gemensamma strategier

och mer informationsutbyte-som ett komplement till det befintliga direktivet om europeisk kritisk infrastruktur.

Alternativ 2 innebär en översyn av det befintliga direktivet om europeiska kritisk infrastruktur för att anpassa sektorstäckningen till det befintliga direktivet om nätverks- och informationssystem och för att förfina urvalskriterierna för och kraven på operatörer av europeisk kritisk infrastruktur, t.ex. om att upprätthålla en plan för motståndskraft hos operatören. Både medlemsstater och utsedda operatörer av europeisk kritisk infrastruktur skulle också åläggas att göra riskbedömningar.

Alternativ 3 innebär att det befintliga direktivet om europeisk kritisk infrastruktur ersätts med ett övergripande rättsligt raminstrument för att stärka kritiska entiteters motståndskraft i åtminstone de sektorer som omfattas av det nuvarande direktivet om nätverks- och informationssystem och förbättra den inre marknadens funktion i detta avseende. Genomförandet skulle få stöd av ett kunskapscentrum hos kommissionen. Medlemsstaterna skulle åläggas att på grundval av en riskbedömning identifiera kritiska entiteter som skulle omfattas av olika krav för att öka motståndskraften. Både medlemsstaterna och de kritiska entiteterna skulle åläggas att göra riskbedömningar. Ett förfarande för identifiering av kritiska entiteter av särskild europeisk betydelse skulle också ingå, samt vissa särskilda regler som skulle vara tillämpliga på entiteterna i fråga.

Alternativ 4 omfattar alla delar som beskrivs i alternativ 3. Dessutom skulle kommissionen spela en mer aktiv roll när det gäller att utse kritiska entiteter och en särskild EU-byrå för motståndskraft hos kritisk infrastruktur skulle inrättas.

Efter en bedömning av de förväntade konsekvenserna och värdet av varje alternativ rekommenderas alternativ 3, som skulle leda till ett mer heltäckande regelverk för motståndskraft, där befintliga EU-åtgärder och nationella särdrag skulle beaktas.

Vem stöder vilka alternativ?

Ett begränsat antal medlemsstater och operatörer ansåg att det nuvarande regelverket är tillräckligt och föredrog de frivilliga åtgärderna enligt alternativ 1. När det gäller alternativ 2 föredrog en medlemsstat att bibehålla inriktningen på europeisk kritisk infrastruktur i sin nuvarande form, medan andra förordade en översyn av begreppet europeisk kritisk infrastruktur för att inkludera infrastruktur med en tydlig Europaomfattande dimension. En majoritet av medlemsstaterna föredrog alternativ 3. Operatörerna uttryckte störst stöd för alternativ 2 och 3. Av alla alternativ var alternativ 4 det minst populära bland såväl medlemsstater som operatörer. Detta alternativ uppfattades som alltför inkräktande och oflexibelt, dvs. det ger inget utrymme för sektorernas särdrag.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med de rekommenderade alternativen (om sådana alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)?

Med hänsyn till den avgörande betydelse som samhällsviktiga tjänster har för EU-invånarnas liv och för ekonomin i EU skulle aktörer inom alla ekonomiska sektorer, inklusive små, medelstora och stora företag, dra nytta av en ökad motståndskraft hos operatörerna. Utöver de positiva effekterna för enskilda företag skulle ansträngningar på EU-nivå för att säkerställa oavbruten leverans av samhällsviktiga tjänster också bidra till att stärka den ekonomiska stabiliteten i stort och ytterligare höja EU-marknadens attraktionskraft för investerare.

Utöver de ekonomiska konsekvenserna skulle de åtgärder för att bygga upp motståndskraften som anges i alternativ 3 leda till färre störningar, säkrare arbetsvillkor, förbättrad livskvalitet och bättre hälsa för EU:s invånare. Ju mer tillförlitligt tillhandahållandet av samhällsviktiga tjänster blir, desto större blir sannolikheten för positiva effekter för invånarnas liv i fråga om ekonomi, samhälle, utbildning, yrkesliv och fritid. Ytterligare ansträngningar för att minska frekvensen och svårighetsgraden i störningar i tillhandahållandet av samhällsviktiga tjänster skulle också vara positivt för miljön eftersom de skulle garantera en effektivare resursanvändning och mer hållbara konsumtions- och produktionsmönster i EU.

Vad är kostnaderna för de rekommenderade alternativen (om sådana alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)?
De viktigaste kostnaderna för medlemsstaterna skulle gälla utvecklingen av nationella strategier, genomförandet av riskbedömningar och identifieringen av kritiska entiteter, samt tillsyn och tillämpning. När de gör detta bör de behöriga myndigheterna dock kunna utgå från befintliga riktlinjer och processer, däribland strategidokument, riskbedömningsarrangemang och det förfarande för utseende som föreskrivs i direktivet om nätverks- och informationssystem, som en grund för genomförandet, och på så sätt kunna begränsa de totala kostnaderna. Samtidigt skulle de direkta kostnaderna för de identifierade kritiska entiteterna vara kopplade till genomförandet av riskbedömningar på operatörsnivå, genomförande av lämpliga organisatoriska och/eller tekniska åtgärder för att öka operatörens motståndskraft och rapportering av incidenter till behöriga myndigheter, när detta är nödvändigt eller i den mån detta inte redan utförs.
Hur påverkas företagen, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag?
Antalet små och medelstora företag bland de aktörer som påverkas av de olika alternativen förväntas vara litet. I sektorer som transport, energi och vatten är de aktörer som sannolikt kommer att utses som kritiska entiteter ofta medelstora till stora företag med tusentals anställda, men kritiska entiteter inom andra sektorer kan vara mindre. Det är t.ex. tänkbart att små och medelstora företag inom hälso- och sjukvårdssektorn tillhandahåller specifika, mycket tekniska eller specialiserade tjänster. Små och medelstora företag i den positionen är dock sannolikt motiverade att säkerställa en hög motståndskraft av sig själva och/eller omfattas av särskilda nationella krav eller EU-krav, vilket minskar de extra kostnaderna för det rekommenderade alternativet.
Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad?
Behöriga myndigheter i medlemsstaterna kommer att påverkas i viss grad till följd av särskilda skyldigheter, t.ex. regelbundna riskbedömningar på nationell nivå, nationella strategier och tillsyns- och verkställighetsåtgärder. Behovet att ge ytterligare stöd till operatörer som identifieras som kritiska entiteter och som behöver uppfylla de skyldigheter som följer av lagstiftningen skulle också medföra vissa kostnader.
Uppstår andra betydande konsekvenser?
Ej tillämpligt.
D. Uppföljning
När kommer åtgärderna att ses över?
Lagstiftningsaktens konsekvenser kommer att utvärderas fyra år efter det att tidsfristen för genomförandet av lagstiftningsakten har löpt ut för att säkerställa en tillräckligt lång period för att kunna utvärdera initiativets effekter efter det att det har genomförts fullt ut i alla medlemsstater.